

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Henrik Steffens Var Morten Luther en Christen, eller var han en Kjætter? Om den falske Theologie og den Sande Tro

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Henrik Steffens Var Morten Luther en Christen, eller var han en Kjætter? Om den falske Theologie og den Sande Tro", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1824_394-intro-shoot-idm225.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvigs forhold til Steffens

Som Grundtvig gjorde opmærksom på i polemikken med Høst, var han overbevist om, at der eksisterede en sammenhæng mellem den romantiske anelse fra 1803 og den lutherske kristendomsforståelse fra 1823. Både hos ham selv og hos Steffens. Derfor havde han også tidligere i deres brevveksling, uden det store held, forsøgt at vinde Steffens for sin særlige forestilling om sammenhængen mellem danskhed og kristendom (Grundtvig 1924-1926, bind 1, s. 498-502; se også Lundgreen-Nielsen 1999).

Med Steffens' værk vandt Grundtvig nye forhåbninger om et bedre forhold mellem de to. Skønt han havde fjernet dedikationen til Steffens fra *Nyaars-Morgen*, håbede han på, at de kunne komme til forståelse. Især var han forventningsfuld, da Steffens i sensommeren 1824 besøgte København. Det gør han rede for i sin brevveksling med B.S. Ingenmann (Grundtvig og Ingemann 1882, s. 23). Heraf fremgår det også, at forventningerne ikke blev indfriet; Steffens satte pris på Grundtvigs prædikenkunst, men havde ellers ikke meget til overs for hans forfatterskab (1882, s. 35).

Da Steffens var rejst igen, sendte Grundtvig ham et ultimatum, hvori han en sidste gang gjorde rede for sine opfattelser og bad Steffens overveje sit standpunkt nok en gang (1882, s. 35; se også Grundtvig 1924-1926, bind 2, s. 90). Der er kun bevaret en sparsom brevveksling fra de senere år, men de er tilsyneladende endt i en venlig, men overfladisk forståelse med hinanden. Dette afspejles i Grundtvigs behandling af Steffens i hans historieskrivning (Lundgreen-Nielsen 1999, s. 80-82). Af Steffens selvbiografi fremgår det, at han misforstår væsentlige dele af Grundtvigs teologi og skoser hans "Ultradanismus" (Steffens 1845, s. 249).

Først da Steffens er død i 1845, kan Grundtvig gøre regnskabet op, hvilket sker i mindededigtet "Henrich Steffens", nu bedre kendt som "Lynildsmand". Da er det Grundtvig, der fortæller historien, og da vælger han endnu engang at tilskrive Steffens afgørende betydning (Lundgreen-Nielsen 1999, s. 82-85).